

גיליון מס' 70

מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

מעלות
מרוח ישיבת מעלות
לשולחן השבת
עלון שבועי לבוגרי הישיבה

תחום בוגרים

ראש הישיבה

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע"

מול כוח זה, עם ישראל נמשל לתולעת שכוחה בפה. התולעת מכרסמת לאט לאט, וגם כוחם של ישראל בפייהם בתורה ובתפילה.

המציאות שסביבנו היא באמת מטורפת מבחינה גשמית. גם מול אירן שיכולים ביום בהיר להחליט להפציץ את ישראל, אך גם בתוך מדינת ישראל אנו חווים את העוצמה של ערביי ישראל עם כל מלאי הנשק שנמצא אצלם. זה מה שחוויו השבוע בפיגוע הנורא בעלי והפגנות הדרוזים, ועוד התמודדויות מול הכוחניות של אויבינו.

בזמן שעוד דיברו על הסכמי שלום שמעת את אחד המדינאים המומחים מסביר מדוע ישראל חייבת לעשות שלום עם שכנותינו. אותו מומחה הסביר שיש סביבנו כחצי מיליארד ערבים שלא רוצים אותנו פה, ורק שלום יכול להציל אותנו מהם. גם מומחה זה, בתפיסתו הלקויה, הבין שכוחנו בפנינו והדרך היחידה היא לדבר ולעשות "שלום". "חצי מיליארד ערבים" זה מקביל לעוג מלך הבשן שמרים הר כדי לזרוק אותו על עם ישראל.

אז מה עושים? "תולעת יעקב"! הכוח הרוחני מפורר את אותו כוח גשמי עצום ואף גורם לו להשמיד את עצמו. זהו חוק טבע שכשארנגיה מופעלת במקום הלא נכון, היא פועלת נגד מי שמשמש בה.

כך משה רבנו המגיע רק לקרסוליים של עוג מלך הבשן מבחינה גשמית, מצליח להפיל את המציאות הענקית הזו, בשל ההר שנתפס על צווארו של עוג.

כך גם ניתן להבין את העניין ב"מי מריבה" – "וְדַבְרָתָם אֶל הַקָּלַע" (במדבר כ', ח') כפי שמסביר הנצי"ב על פי חז"ל: "והיה הרצון שידברו משה ואהרן דבר הלכה ותוכחה ואחר כך יתפללו בצבור לצד הסלע". כך עם ישראל מפורר את האנרגיה הגשמית שנגדנו.

התורה שבכתב ושבכל פה מלאה בצורך בצבא ובעיסוק במלחמות, אך רק מתוך "בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ נִקְרִי" (תהלים כ', ח').

עד היום מהדהד בי הקול של הרב גולדוויכט זצ"ל, ראש הישיבה בכרם ביבנה: "אבן שישב עליה משה". ראש הישיבה הזכיר את המשך דברי הגמרא שבה אנו עוסקים, ואמר: היכן היה הנס במלחמת עמלק? האם בשדה הקרב? הגמרא אומרת שמברכים דוקא על "הרואה אבן שישב עליה משה". שם התרחש הנס, יציא לפועל בשדה הקרב.

אנו מזכירים רבות את הפסוק שאנו גם נוהגים לשיר: "חֲרָפָם תְּבֹא בְלָבָם וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבְּרָנָה" (תהלים ל"ז, ט'), ע"י כוח התפילה והלימוד של עם ישראל בפיו.

שנוכה להגביר חיילים לתורה ולתפילה וזוכה לראות בעינינו את קיום הפסוק: "חֲרָפָם תְּבֹא בְלָבָם וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבְּרָנָה" בע"ה.

מתוך השיעור שניתן ביום רביעי האחרון
השיעור המלא יעלה לאתר הישיבה בקרוב

אומרת הגמרא במסכת ברכות (דף נ"ד, בתרגום הרב שטיינלץ זצ"ל):
"על האבן שבקש עוג מלך הבשן לזרוק על ישראל אין מקרא כתוב, אלא גמרא גמירי לה [מסורת מסורה היא]. ומסופר שכך אמר עוג: מחנה ישראל כמה הוי [הוא] – תלתא פרסי [שלוש פרסאות], אייל ואיעקר טורא בר תלתא פרסי ואישיו עלייהו, ואיקטלינחו [אלך ואעקור הר בן שלוש פרסות ואשליך עליהם, ואהרגם]. אזל [הלך] ועקר טורא בר תלתא פרסי ואייתי על רישיה [הר בן שלוש פרסות ושם על ראשו], ואייתי קודשא בריך הוא עליה קמצי [והביא הקדוש ברוך הוא עליו חגבים] ונקבוח לכיפת החר, ונחית בצואריה [ונפל ההר על צווארו]. הוה בעי למשלפה [היה עוג רוצה לשלוף אותו] מעל ראשו, משכי שיניה להאי גיסא ולהאי גיסא [נמשכו שיניו לצד זה ולצד זה של ראשו] ולא מצי למשלפה [יכול היה לשולפן]. והיינו דכתיב [זהו] שנאמר: "שני רשעים שברת" (תהלים ג, ח). וכפי שדרש ר' שמעון בן לקיש. שאמר ר' שמעון בן לקיש: מאי דכתיב [מהי משמעות זה שנאמר] 'שני רשעים שברת' – אל תקרי [תקרא] 'שברת' אלא 'שרבת'.

וסוף המעשה: משה כמה הוה [היה גובהו] – עשר אמות, שקיל נרגא בר [לקח גרון בן] עשר אמין [אמות], שוור [פפץ] עשר אמין [אמות], ומחייה בקרסוליה וקטליה [והכהו בקרסולו והרגו]."

דברי הגמרא הללו מזכירים לנו את המציאות שאנו חוששים ממנה גם כיום – המאמצים של אירן להגיע לפצצת אטום – כזו שיכולה להשמיד כל מה שנמצא בשטח של "תלתא פרסי". נדמה שעוג וחז"ל כבר חשבו על המושג "גרעין" ועל היכולת להשמיד עם שלם בפצצה אחת.

המהר"ל מסביר את עניינה של הגמרא הזו (גור אריה על התורה, פרשת חוקת):

"ובשביל זה יש לך לדעת כי כח עוג, וכחו אשר דבק בו – היפך כח ישראל וכחם, כי עוג כל כחו היה גשמי, וכן כח אשר הוא דבק בו. וכח ישראל הוא נבדל מן הגשמית, כי הם דבקים בו יתברך. ולפיכך נקראו ישראל תולעת, 'אל תיראי תולעת יעקב' (ישעיה מ"א, י"ד), נתן להם תואר התולעת, שהוא קטן מבלי שיעור התפשטות הגשמיות, ובמדרש (תנחומא בשלח, ט'): למה נמשלו ישראל לתולעת, מה תולעת אין כחו אלא בפיו, כך כח יעקב אינו אלא בפייהם, שנאמר (בראשית כ"ז, כ"ב): 'הקול קול יעקב והידיים ידי עשו'. וביאור ענין זה, כי התולעת לקטנותו אינו פועל בגופו, שהוא גשמי, כי אין כחו בו. ומפני שאין גופו גדול – כחו בפיו, ושם יוצא הקול והרוח הבלתי גשמי."

המהר"ל עוסק בנקודה המרכזית של העניין. עוג כולו גשמיות – עוצמה וחוק גשמי שהקב"ה מעמיד מול הדבר הכי רוחני שיש – עם ישראל. אפשר להקביל זאת לאירן הרואה בעצמה כוח עצום שביכולתו להשמיד את ישראל. לתפיסתם, הכוחניות תקבע מה יהיה בעולם.

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרסה וברשי"

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

חזרים כמאמר הכא...

3. מדוע עשה משה את הנחש דווקא מנחושת?

2. מדוע פתאום "לא היה מים לעדה"?

1. מדוע דוקא פרה אדומה היא "חוקת התורה"?

"חינוך של תורה נמשך לנו מאבותינו, ממעמד הר סיני ואילך: 'שאל אביך ויגדך, זקניך ויאמרו לך' לעומת זאת חכמת יוון היא חכמת הטבע, הולכת ומתפתחת במשך השנים, וכל דור חדש מגלה תגליות.

בחכמת הטבע הדור החדש מלמד את הדור הקודם.

לכן השתמש משה רבנו בלשון יווני – 'המורים', ללמדם שלא זו דרך התורה"

(הרב אברהם אלקנה שפירא זצ"ל, "אמרי שפר", פרשת חקת, עמ' קע"ג)

